DET JURIDISKE FAKULTET
UNIVERSITETET I BERGEN

NOTAT

til

Fakultetsstyret

Jnr. Arkiv	Sak nr. 91/09 Styremøte 14.12.09

Plan- og bygningsrett: Emne opprettet for SEVU

Etter initiativ fra Fylkesmannen i Hordaland og Hordaland fylkeskommune vil SEVU tilby et emne i plan- og bygningsrett. Emnet er på 15 sp.
Faginnhold med mer går fram av vedlagte emnemal.
Vårt fakultet har det faglige ansvaret. SEVU skal tilby, administrere og drifte emnet. Godskriving av studiepoengproduksjonen er foreløpig uavklart. Finansieringen besørges dels ved midler fra kommunen og fylkeskommunen og dels ved studieavgift.

Faglig ansvarlig er Ingunn Myklebust. Hun vil bli engasjert gjennom SEVU i en 50 % stilling i 6 mnd fra april 2010. Finansieringen for de resterende 50 % er foreløpig uavklart

SEVU har ved samme anledning tilbudt Ingunn Myklebust en hel stilling i tre måneder (januar – mars 2010) for å forestå emneansvar og undervisning i SEVU-kurset JUS603 Praktisk jus i offentlig saksbehandling (et SEVU-kurs vårt fakultet allerede samarbeider med SEVU om).

På dette grunnlaget foreslår dekanus og fakultetsdirektør følgende

vedtak:

Det juridiske fakultet oppretter et emne på 15 sp innen plan- og bygningsrett i samsvar med vedlagte emnemal.

Asbjørn Strandbakken Dekanus	Eivind Buanes Fakultetsdirektør

JOSP
07.12.09

Vedlegg

Vedlegg 1

Mal for vedtak om opprettelse av nye emner ved Det juridiske fakultet

Tegnforklaring:
*** skal inngå i kursbeskrivelsen i studieplanen.**
**** skal formuleres godt slik at tekstene egner seg for publisering på emnets hjemmeside.**

Tema	**Ref.**	
Kursets navn		
Kode		*Fylles inn av SEVU*
Kursets navn – bokmål*	1	Planrett
Kursets navn – nynorsk*	1	Planrett
Kursets navn – engelsk*	1	
Antall studiepoeng*		15
Studienivå (BA eller MA)	2	EVU/MA
Kursansvarlig*		Forskar/Førsteamanuensis Ingunn Elise Myklebust, alternativt førsteamanuensis Sigrid E Schütz
Faglærer(e)*		Forskar/Førsteamanuensis Ingunn Elise Myklebust, og/eller førsteamanuensis Sigrid E Schütz
Administrativ kontaktperson (kan endres av administrasjonen uten nytt vedtak)		*Fylles inn av SEVU*
For andre emner – Innhold:		
- Faginnhold**	3	Målet med kurset er å gi studentane kunnskap om dei viktigaste rettsreglane om forvaltning av areal og ressursar, og dermed setje studentane i stand til å nytte rettslege prinsipp og lover i det daglege verke som arealplanleggjar og offentleg sakshandsamar for areal og miljøsaker. Det vert gitt ein inn-føring i både privatrettslege og offentlegrettslege reglar, men hovudvekta vert lagt på forvaltningslova og plan- og bygningslova. Målgruppa for studiet er tilsette i kommunar, fylkeskommar og stat som arbeider med planfag, som ikkje er juristar, men som likevel har eit arbeid der god kunnskap om aktuelle rettsreglar er viktig. Då kurset er retta mot studentar utan teoretiske forkunnskapar i jus, er det naudsynt med ein noko kortare introduksjon om alminnelege forvaltningsrettslege reglar og prinsipp og dei grunnleggjande privatrettslege reglane om forvaltning av fast eigedom, før vi kan gå nærare igjennom reglar i spesiallovgivinga. Den sentrale lova i dette kurset er den nye plan- og bygningslova (2008), men det er også eit mål å vise samspelet mellom forvaltningslova og plan- og bygningslova, og samspelet mellom plan- og bygningslova, og m.a. naturmangfoldlova (2008), kultur-minnelova, ureningslova, hamnelova og akvakturlova. Plan- og bygningslova er den sektorovergripande lova for all arealforvaltning. Det vert gitt ei innføring både i reglar om kva for offentlege organ som har kompetanse til å forvalte arealet (personell kompetanse), framgangsmåten ved handsaming av plansaker og einskildvedtak (prosessuell kompetanse) og i kor stor grad kommunen har kompetanse til

		å planleggje til bruk og vern av fast eigedom og sjøareal i medhald av denne lova (materiell kompetanse). Vi ser her nærare på kva som kan vere innhaldet i ein kommuneplan, reguleringsplan, føresegner og einskildvedtak. Eit viktig tema er også i kor stor grad kommunen har kompetanse, og eventuelt plikt, til å gjere vurderingar av privatrettslege tilhøve ved arealplanlegging, byggjeløyve og tildeling av konsesjon.
- Læringsutbytte**	4	Etter å ha gjennomført kurset skal studenten ha grunnleggjande forståing av alminneleg forvaltningsrett og tingsrett (fast eigedoms rettstilhøve), slik at vedkomande er i strand til å løyse problemstillingar i tilknyting til: - rettskjeldebilete for planretten - miljørettslege prinsipp - forvaltningslova sine grunnleggjande omgrep og systematikk - reglane om sakshandsaming i forvaltningssaker ved einskildvedtak, under dette m.a. reglar om utgreiingsplikt, vegleiing, varsel og dokumentinnsyn - reglar i forvaltningslova om grunngjeving, klage, omgjering og ugyldigheit - reglane som gjeld dei fysiske grensene for fast eigedom og innhaldet i privat eigedomsrett Vidare skal studenten ha djupare forståing for planjuss, slik at vedkomande er i stand til å løyse problemstillingar knytta til: - plan- og bygningslova sin systematikk - reglar om tilhøvet mellom kommunal og statleg styring i plansaker, under dette reglar om innsigelse - reglane om sakshandsaming ved planvedtak og konsekvensutgreiing - dei rettslege styringsverkemiddla kommune- og reguleringsplan, og særleg om kva som kan inngå i rettsleg bindande føresegner til dei ulike plantypane - reglar om innløysing og ekspropriasjon - tilhøvet mellom forvaltningslov og plan- og bygningslov, og plan- og bygningslov og andre sektorlover - reglar om søknadsplikt for tiltak - regelen om byggjeforbodet i 100-metersbeltet og rekkjevidda av heimel til å gi dispensasjon - reglane om kommunen sin kompetanse og plikt til å ta omsyn til private rettar ved arealplanlegging og einskildvedtak
Læremidler		*Hovudlitteratur:* - Frihagens forvaltningsrett, Bind 1, ny utg.

		- Hans Chr. Bugge, Lærebok i miljøforvaltningsrett, 2. utg. 2009. Heile boka med unntak av kap. 3. *(ca. 185 s.)* - Kirsti Strøm Bull og Nikolay K. Winge, Fast eiendomsrettsforhold, kort og godt, 2009, kap. 1 til kap. 4. *(ca. 40 s.)* - Pedersen, Plan- og bygningsrett, Oslo 2000, kap. 8. (dispensasjon) kap. 12 (konsekvens-utgreiing), kap. 15 (fylkesplanlegging), kap. 16 (kommuneplanens arealdel) og kap. 17. (reguleringsplan og bestemmelser) og kap. 25 (plassering av bygning) *(ca. 155 s.)* - Ot.prp. nr. 32 (2007-2008) Om lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven (plandelen) kap. 1- til kap. 6. *(ca 245 s.)* - Ingunn Elise Myklebust, Strandrett og offentleg styring av arealbruk i sjø, kap. 6 og kap. 7 *(ca. 70 s.)* *Tilleggslitteratur:* - Thor Falkanger, Fast eiendoms rettsforhold, 3 utg, 2005. Heile boka med unntak av 1, 8 og 11. - Pedersen, Plan- og bygningsrett, Oslo 2000. Resten av boka som ikkje er innførings-litteratur. - Erlend Baldersheim, Reglar om fast eigedom, 2010, kap. I, V, VI og VII. - Sigrid Eskeland Schütz, Miljøkonsekvensar av planar og tiltak, 2007, kap. 1, 3, 6 og 7. - Ingunn Elise Myklebust, Strandrett og offentleg styring av arealbruk i sjø, kap. 1 til kap. 5.
Undervisning:		
- undervisningssemester (høst/vår)*	5	Vår 2010 + høst 2010 (én forekomst)
- undervisningsform*	6	Førelesingar og gruppearbeid
- undervisningsspråk*		Norsk
- obligatoriske elementer*	6a	Deltaking i førelesingar og gruppeaktivitetar. Utrekninga av deltakinga vert gjort som fastsett i ”Retningslinjer for utredning av obligatorisk deltakelse.” http://www.uib.no/jur/utdanning/reglement-og-prosedyrer/reglement-i-utdanningssaker-ved-det-juridiske-fakultet/retningslinjer-for-utrekning-av-obligatorisk-deltaking-jfr.-3-2-i-studieplanen-for-masterstudiet
Opptak/adgangsregulering:		
- studierettskrav*	7	*Fylles inn av SEVU*

- undervisningsopptak*	8	*Fylles inn av SEVU*
- deltakerkapasitet		*Fylles inn av SEVU*
- privatistadgang*		*Fylles inn av SEVU*
Eksamen:		
- eksamenssemester(høst/vår) *	9	Vår 2010
- eksamensform* o semester med undervisning o semester uten undervisning	10	Skoleekamen
- eksamenstid*	11	4 timer
- eksamensspråk* -oppgaven -besvarelsen	12	 Norsk Norsk
- karakterregel*	13	Gradert skala med 5 trinn fra A til E for bestått og F for ikke bestått, jfr. Studieplan for masterstudiet I rettsvitenskap ved UiB § 3-1 nr 2 første punktum.
Hjelpemidler til eksamen.	13a	
Forkunnskaper (inkludert språkkunnskaper)**:**		
- obligatoriske*	14	
- anbefalte*	15	
Faglig overlapping med andre emner*	16	
Evaluering*	17	
Kontaktinformasjon*- Avdeling/institutt/ /fakultet		Administrativ kontaktperson: Enhetens navn: **Det juridiske fakultet** Besøksadresse: Magnus Lagabøtes plass 1 Ekspedisjonstid: 09.00 – 14.00. Postadresse: Postboks 7800 Postnummer og -sted: 5020 BERGEN Telefon: 55 58 95 00 Faks: 55 58 95 10 E-post: info@jurfa.uib.no Web: http://www.jur.uib.no/
Målgruppe(r)	18	
Behovet for tilrettelegging i forhold til målgruppene	19	
Finansiering av emnet	20	SEVU
Ressurser		
- kursansvarlig		
- undervisningsressurser	21	
- administrative ressurser	22	
Kursets relevans	23	

Konkret undervisningsplan
Bolk 1: Innføring

Mai 2010	Dag 1	Dag 2	Dag 3
Kl. 09.15- 10.00	Rettskjeldebiletet for planretten v. førsteamanuensis Myklebust	Grunngiving av forvaltningsvedtak v. Ingunn E Myklebust	Eigedomsgrenser og innhaldet i eige-domsretten v. stipendiat Erlend Baldersheim
Kl. 10.15 11.00	Miljørettslege prinsipp v. førsteamanuensis Sigrid E Schütz	Dokumentinnsyn v. førsteamanuensis Bjørn H Østenstad	Om offentleg styring med privat eigedom, Grl. § 105 v. Myklebust
Kl. 11.15- 12.00	Oppbygnaden av fvl. og krav til offentleg sakshandsaming v. Myklebust	Om klage, omgjering og ugyldigheit v. Østenstad	Arealstyring etter jordskiftelova v. ????
Kl. 12.00- 14.00	Gruppeoppgåver	Gruppeoppgåver	Gruppeoppgåver
Kl. 14.15 15.00	Oppsummering v. Schütz og Myklebust	Oppsummering v. Østenstad og Myklebust	Oppsummering v. Baldersheim og Myklebust

Bolk 2. Fordjupning. Alminneleg planjuss.

August 2010	Dag 1	Dag 2	Dag 3
Kl. 09.15- 10.00	Plan- og bygnings-lova (2008). Oppbygnad og systematikk v. Myklebust	Dei rettslege styringsverkemidla i kommuneplan og reguleringsplan v. Myklebust	Tilhøvet mellom forvaltningslov og plan- og bygningslov, plan- og bygninglov/sektorlover v. Myklebust
Kl. 10.15 11.00	Tilhøvet mellom kommunal og statleg styring, innsigelse	Dei rettslege styringsverkemidla ved føresegner til planer	Nærare om tilhøvet mellom planføresegner og styring etter sektorlov, t.d friluftslova

	v. stipendiat Nicolàs Rodrigues	v. Myklebust	v. Myklebust
Kl. 11.15 12.00	Reglar om sakshandsaming ved planvedtak og konsekvensutgreiing v. Schütz	Nærare om legalitetsprinsippet og bruk av føresegner ved planarbeid v. Myklebust	Temaet held fram v. Myklebust (andre?)
Kl. 12.15- 15.00	Gruppeoppgåver	Gruppeoppgåver	Gruppeoppgåver
Kl. 14.15 15.00	Oppsummering v. Myklebust	Oppsummering v. Myklebust og Schütz	Oppsummering v. Myklebust

Bolk 3. Fordjupning fortsetter. Viktige tema i planjussen. Kan også vere spesialfag for våre studentar med 10 studiepoeng:

September 2010	Dag 1	Dag 2	Dag 3
Kl. 9.15- 10.00	Utbyggingsavtalar v. Roald Hopsnes (kommuneadvokaten)	Reglar om søknadsplikt for tiltak v. Myklebust	Reglar om kommunen sin kompetanse og plikt til å ta omsyn til private rettar ved planlegging og einskildvedtak v. Myklebust
Kl. 9.15- 10.00	Innløysing og ekspropriasjon v. Hopsnes	Reglane om byggjeforbodet i 100-metersbeltet, jf. pbl. § 1-8 v. Myklebust	Særskilt om rettsleg overprøving av saker etter plan- og bygningslova v. Schütz
Kl. 10- 12.00	Temaet held fram	Reglar om dispensasjon etter pbl. § 19-2 v. Myklebust	Oppsummering/ Nye utfordringar ved sakshandsaming etter Plan- og bygningslova v. Myklebust
Kl.	Gruppeoppgåver	Gruppeoppgåver	Diskusjon/

12.15 14.00			Slutt
Kl. 14.15 15.00	Oppsummering v. Myklebust	Oppsummering v. Myklebust og Rodrigues	